

efter Indholdet af det anførte Sted maa Meningen være den, at ingen Forandring ved Hovedgaarden er foregaaet; det hedder nemlig: naar Afsondringen af det til Completeringen hørende Bøndergods „er skeet enten med Reservation af Herligheden og ellers under de i Frdg. 13de Mai 1769 § 2 foreskrevne Betingelser, eller og komplette Sædegaardes Rettigheder ere bleve forbeholdte, dog i dette sidste Tilfælde kun, naar ikke selve Hovedgaarden er blevet udparcelleret, eller dog i alt Fald 25 Edr. Hartkorn fri Hovedgaardstart ere blevne tilbage.“ Forsaaavidt som der er anført af den ærede Forespørger, at enkelte Amtsraad skulde have fremsat Begjæringer med Hensyn til Landcommunal-Anordningen, da er der vel indkommet i det mindste fra eet Amtsraad en saadan Begjæring, men hvortil jeg ikke har troet der var Anledning at tage noget særdeles Hensyn. Hvad Spørgsmaalet om Lehnbesiddernes Udtrædelse af Amtsraadene angaaer, da har jeg ikke troet, at den kan begrundes i Loven om Hartkornets Egnalsering, men derimod vel at kunne være afhængig af Grundlovens Bestemmelser.

B. Christensen: Jeg frygter rigtignok for, at den høitagede Indenrigsminister ikke i sine Betragtninger af denne Sag er gaaet dvbt nok, thi vær han trængt fuldkommen ind i den, holder jeg mig virkelig overbevist om, at han vilde have vidst den ærede Forespørger Tale, fordi han har henledet hans Opmærksomhed paa en Foranstaltning, der forekommer mig at være lige saa klar og velbegrundet, som den i og for sig er nødvendig. Jeg vil tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger i denne Retning, skjøndt jeg ikke med min ærede Nabo i Dag kan være enig i, at der endnu i denne Session kunde være Tale om, at søge at hjælpe paa Forholdene ved en Lov, men de Bemærkninger jeg vil tillade mig, vil jeg navnlig anbefale til det ærede Ministeriums Opmærksomhed, thi jeg kan forsikre, at det er min fuldkomne Overbeviisning, at de Paastande, min ærede Nabo har gjort med Hensyn til Amtsraadenes Sammensættelse, ere aldeles velbegrundede. Jeg vil gjentagende i Ministeriets Grundning og Derveielse, at da den forrige

Indenrigsminister nedsatte Landbocommissionen, og da han iblandt andre Love forelagde den et Udfast til Hartkornets Ligeliggjørelse, da var det klart som den lyse Dag, at det Formaal, han havde sat sig, var, at al mulig Ullighed med Hensyn til Byrder og Rettigheder skulde affattes ved denne Lov (Ja! Ja!), og jeg vil i Forbindelse hermed henlede det høitagede Ministeriums Opmærksomhed og Derveielse paa, at han i Forbindelse med denne Lov, upaatvivelig netop fordi han betragtede og erkjendte det Upassende i det Forhold, min ærede Nabo har paaapeget, tillige vilde forelægge Landbocommissionen en Lov om en forandret Sammensætning af Communalraadene (Hør!). Jeg troer, at alene denne Bemærkning maa fortjene stor Opmærksomhed ved denne Leilighed, og jeg troer, at den saameget mere maa lede til at forstaae den nuværende Hartkorn-Udjevningens Lov, saaledes som min ærede Nabo har villet gjort den gjældende, som dennes Kilde virkelig dog er det af den forrige Indenrigsminister fremlagte Lovudkast. Den anden Bemærkning, jeg vil tillade mig at henstille til den ærede Indenrigsministers Derveielse, er den, om han da virkelig troer, at den korte og bestemte Fortolkning, han vil give af § 22, er saa useilbarlig, som han synes at antage. Jeg troer, naar man tager Anordningen i Haanden og i § 1 læser „at den hidtil bestaaende Ullighed imellem privilegeret og uprivilegeret Hartkorn i Henseende til offentlige og communale Byrder og Rettigheder ophæves paa den Maade, som i det følgende nærmere bestemmes,“ saa have vi der den almindelige Regel, og at § 22 kommer her slet ikke i Betragtning paa anden Maade end forsaavidt der skulde kunne være Spørgsmaal om Penge-Erstating, hvilket der naturligtvis ikke kan være Tale om her. Min Tro og min Overbeviisning er den, at det høitagede Ministerium med Grundloven og denne Lov, givet i 1850, i hænde, var ikke blot berettiget, men, jeg vil udtale det ligefrem, havde været forpligtet og navnlig særlig forpligtet efter den her saa gjentagende udtalte Trang til en hensigtsmæssigere og for Tiden mere passende Sammensætning af Communalbestyrelserne end den nærværende, til at